ר"י Moreover said - יתר על כן אמר רבי יהודה

Overview

Some concepts and terms pertaining to this תוספות:

פי תקרה יורד וסותם – literally "The edge of the roof descends and seals", meaning that in many instances, we consider that the edge of the roof extends downwards, and it creates a wall or מחיצה, even though in reality there is no wall there.

מבוי המפולש – is an open ended מבוי on two parallel sides, where it is exposed to a רה"ר (similar to our streets).

עירוב – literally mixing or pooling. This term - in regards to a מבוי (וחצר) – refers, usually, to the pooling of food for שבת from the residents of the חצרות which open into the מבוי (מבוי הער). This is a requirement מדרבנן, that even in a valid רה"י, since there are different residents, who own separate domains, it is necessary to have them join together, otherwise it may be mistaken for a ה"ר.

צורת הפתח – literally "the shape of a door", refers to one option of making a מחיצה by placing two upright poles at a distance from each other, and placing a third pole, on top of them, which gives it the appearance of a doorway 1 .

_

¹ According to שו"ע אדמה"ז when making, what is commonly called an עירוב (in camps etc.) by utilizing this idea of אמות, it is required that the distance between the two upright poles be no greater than ten אמות (about 15 feet).

קורה A side post; beam. Either a קורה or a קורה is placed by the entrance to a מבוי to delineate the separation between the מבוי and the רה"ר. The consensus of opinions is that a לחי וקורה serve only as a demarcation point. There is a minority opinion that a לחי וקורה may serve as a מחיצה.

דעירובין 'דעירובין - This is how this ברייתא reads in the 'צירובין פרק ז' בתוספתא of 'נירובין פרק ז':

אחד חלון שבין ב' חצירות – whether it is a window that is in the wall between two courtyards,

יואחד חלון שבין ב' בתים כו' – or whether it is a window that is in the wall between two houses, etc.,

בים מקורה הרבים ונפשות ורשות – and similarly bridges and mausoleums and a covered רה"ר, in all of the above the דין is that –

ד' אמות **one may carry** even more than מטלטלין תחתיו בשבת דברי רבי יהודה **- one may carry** even more than אמות **underneath** the aforementioned places, **on שבת. This is the opinion of**, who maintains that underneath any area which is covered (even a רה"ר, that area is considered a רה"ר, and we are permitted to carry underneath that entire area even more than א"ר.

'יתר על כן אמר רבי יהודה כו", etc., he then continues with the case in our אני בתים וכו' שני בתים וכו'.

פירוש יתר על כן בשני בתים משני צדי רשות הרבים – the meaning of the term 'moreover' refers to the case of two houses on two opposite sides of a רה"ר. Why do we refer to this case as 'moreover'; in what way is it a bigger חידוש, than the previous cases mentioned in the תוספתא explains:

שני **even though** here in the case of אף על גב דליכא למימר פי תקרה יורד וסותם, we cannot apply the rule of "the edge of the roof descends and seals", because in the case of שני בחים there is no roof on the רה"ר, as opposed to the cases mentioned previously -

and a covered רה"ר that is mentioned in the רה"ס of the הוספתא , where the domain in question is covered, and therefore the principle of יוספתא applies, and therefore you may carry there because since we say פֿי תקרה וכו' it is as if there are actual walls extending downwards from the roof, so it is considered a הר"כ. Here however by שני בחים וכו' there is no covering roof –

אפילו הכי נושא ונותן באמצע – nevertheless he may carry objects more than and place them down in the street between the two houses. The reason for this is –

דקסבר רבי יהודה ב' מחיצות דאורייתא – because ר"י maintains that two partitions are sufficient to render to a domain the status of a רה"י מדאורייתא, פרק כל גגות (עירובין a אירובין בה,א) – as we say in the מרא עירובין אירובין בה,א).

asks: תוספות

ואם תאמר אמאי לא מייתי הכא מתניתין דכל גגות (עירובין צה,א) – You may ask why does not the גמרא quote here the פרק כל גגות,

דקתני המפולש – for we learnt there, in the דקתני הודה מערבין למבוי המפולש – for we learnt there, in משנה היי מערבי – that it is permissible to make an מבוי even in a מבוי which is open at both ends to a רה"ר. We see from here that even though the מבוי has only two parallel walls, for the other two walls are completely open to the רה"ר, nevertheless it is still a רה"ר. The question is; why do we need to prove from the משנה, that י"ר maintains that two walls form a הר"ר, משנה אורייתא seemingly says the same thing 3 .

מוספות answers:

ויש לומר דמתניתין איכא לפרושי דמערבין בצורת הפתח — we can answer, that we can interpret the עירוב במבוי המפלוש — we can make an שירוב במבוי המפלוש, that he is making the עירוב by (in addition to the שירוב) erecting a "door frame", in one of the exposed sides, so there are now three partitions⁵; the two parallel side partitions of the מבוי , and the third partition which is formed by the צורת הפתח ביר אורייתא - and he would maintain according to this interpretation of the משנה, that three partitions form a הה"י דאורייתא, but we would not know that he maintains that even two partitions are a גמרא prefers to quote the ברייתא שולה, where there is no third partition⁶, and still ר"י with only two partitions.

חוספות offers an alternate explanation to the previous question:

הרבים המפולש לרשות הרבים - another way of explaining why the גמרא chooses to quote the ברייתא instead of the משנה, is because, I may think that the משנה may be discussing a מבוי which is exposed on both ends to the רה"ר,

אבל אין רשות הרבים עוברת לתוכה – however the רה"ר itself does not pass through the 7 מבוי

² מוספות assumes that by this we refer to the act of pooling the שבת food, to accommodate this rabbinic requirement. It seemingly has nothing to do with adding מחיצות. See overview.

³ It is always preferable to quote a משניות instead of a ברייתא, because the משניות were more universally known and accepted than the ברייתות ותוספתא.

⁴ Even though the term מערבין (usually) refers to the pooling of שבת food, not to the erecting of מהיצות, nevertheless, since a regular עירוב permits us to carry in the מבוי, and erecting this מברי also enables us to carry in this מערבין, we may use the term מערבין as well.

⁵ The הכמים who argue with י"י in that משנה, will maintain that a צורת הפתח is not a valid מהיצה if it is פרוץ. See אירוביו ו.ב. ב- לרה"ר.

⁶ For he is just placing a לחי וקורה at both ends, but not constructing a צורת הפתח.

כן דיתר דיתר דיתר ברייתא duotes the גמרא – therefore the גמרא quotes the "יתר יתר סל ברייתא על כן"

עוברת עוברה רבים (גמורה) אפילו – that even if a (גמורה) passes through between these two houses

ד"א, in this area by just erecting a מטלטלין על ידי לחי וקורה

ר"י maintains that two partitions are sufficient השום – because ר"י maintains that two partitions are sufficient רה"ר to render to a domain (even a רה"ר) the status of a ארוייתא

תוספות asks; how can we say that even if a רה"ר, which is sixteen אמות wide 9 , passes between the houses, it can be made into a רה"י.

ואף על גב דבפרק קמא דעירובין (דף י,א) – and even though we have learnt in the first עירובין ספרק עירובין

אמתניתין דהרחב מי' אמות ימעט - concerning the משנה there, which states that if the opening of the מבוי שאינו מפולש to the רה"ר is wider than ten אמות, he should decrease the width of the opening, until it is no more than ten תנא קמא there and maintains that even if the opening is more than ten אמות it is not necessary to decrease the size of the opening. Concerning this statement of -"י

משמע דלכל היותר לא התיר רבי יהודה אלא עד י"ג אמה ושליש – it seems from the גמרא that even though ר"י allows the opening of the מבוי to be larger than ten אמות, nevertheless, the greatest width that ר"י permitted was only up to thirteen and a third אמה אמר say previously that the אמר ברייתא שמות המוא אמות maintains that even מביי אובי which by definition is a minimum of sixteen אמר אמר ערובין we know that the opening of the מבוי we know that the opening of the עירובין we know that the opening of the אמה, for it to be a proper .

תוספות answers:

היינו מדרבנן – **this** stipulation that one cannot transform a מבוי into a proper ה"י if the opening is greater than 13 1/3 אמות is only a **rabbinic** decree

 8 The לחי וקורה are needed just to delineate the boundary between the לחי and the רה"ך. See overview.

⁹ See אבת דף צט,א that carried the שבת דף צט,א in between the עגלות took up sixteen אמה.

¹⁰ See אמות לאר (גמרא (גמרא (גמרא (גמרא (גמרא וווי ליף א אמות 1/3 אמות לאר (גמרא (גמרא (גמרא (גמרא וווי ליף א (see our ביראות) was limited to 13 1/3 אמה, which is the space needed for two teams of four oxen each, to pass through; the width of each ox being 1 2/3 אמה. ¹¹ This does not contradict what we are saying here that "ין permits carrying in this המר bounded by two houses even מדרבנן, ב ד"ה וכי תימא ווי ב ד"ה וכי תימא הוספות ב דומן לא שמות שוח לא המות 1/3 אמות לא המות ב 1/3 אמות לא המות ב 1/3 השוח לא המות ב 1/3 השוח לא השו

מדאורייתא שמות מטלטלין ברוחב י"ו אמות מטלטלין - but אבל מדאורייתא even if the opening is sixteen אמות wide we may carry more than מחיצות, if there are two מחיצות הי"ו, if there are two ב"ו שמות ב' מחיצות דאורייתא המדונות ב' מחיצות דאורייתא partitions are sufficient הה"י, no matter what the width.

דעל כרחך בריי יהודה איירי דעל כרחך בריך לומר דרבי - for we must say that י"ו is discussing the case where it is a רשות הרבים גמורה

שבוקעין שם רבים – in which many people traverse through it

כדמוכח דעירובין (דף ו,ב ושם) – as is evident from we learnt in the first of עירובין עירובין

גבי מערבין רשות ביבם מערבין - concerning the topic of how one can be מערב a , and there 12 I explained this proof.

חוספות poses an additional question:

סיפא מדקתני הא מדקתני - you may ask; since it states in the סיפא of this ברייתא of this

דמבואות המפולשין הוי רשות הרבים – that streets that are open at both ends to a רה"ר are themselves considered a

שמעינן שפיר לאפוקי מדרבי יהודה – we can quite rightly assume that the rejects the view of ר"י

ר"י, מבואות לא הוו רשות – for according to ר"י, מבואות מבואות are not a רהיי, מבואות

מבוי מחיצות שתי מחיצות – since there are the two partitions of the מבוי. The question then is; why is it necessary for the ברייתא to add the phrase זו היא רה"י, to exclude the opinion of ", by merely stating that מבואות המפולשות are a רה"ר, even though they have two מחיצות, the view of ר"י is naturally excluded.

תוספות responds:

ייש לומר דמסיפא לא הוה שמעינן לאפוקי מדרבי יהודה – we can answer; that from merely stating the ברייתא ברייתא, that המפולשות המפולשות are a ברייתא, that would have not been sufficient to teach us that the ירייתא rejects the view of "ר", that one is permitted to carry between these two houses, for it could be that even our ברייתא agrees to the ruling of ר"י

דקסבר המשום דרבי יהודה משום דקסבר – for I might think that the reason ר"י permits carrying between these two house when a לחי וקורה are erected, is not because he maintains that two מחיצות form a רה"י, but rather, because he maintains that

מחיצה משום מחיצה – by placing a לחי וקורה in this רה"ר, it functions as a partition, making this area completely surrounded by walls, the two real walls of the houses and the additional 'walls' of the לחי וקורה, and therefore one is permitted to carry

_

¹² עירוביז ו.ב תוד"ה וכי תימא

there, and we do not know that our ברייתא rejects this view that מחיצה משום לחי וקורה אוריתא, since our ברייתא, merely said that מבואות המפולשין without a הוורה are a הר"ר, but perhaps with a הייר our ברייתא would also agree to ר"י that you may carry there, because לחי וקורה משום מחיצה

דאיכא מאן דסבר הכי בפרק קמא דעירובין (דף טו,א) – for there is someone who maintains this view that לחי וקורה משום לחי in the first עירובין, therefore I might have thought that ר"י and indeed the ברייתא also maintain this view

להכי איצטריך למיתני זו היא רשות היחיד גמורה – therefore it was necessary for the ברייתא to state this additional phrase "זו היא רה"י גמורה"

למעוטי דרבי יהודה - to exclude the ruling of ר"י, and it is not permitted to carry between these two houses

רה"י because that area is not a רה"י,

לחי וקורה לא חשיב בחיצה - for a לחי וקורה is not considered a מחיצה and the two actual מחיצות cannot render it a הי"י.

Summary:

ר"י maintains that we say פי תקרה יורד וסותם, even by two exposed opposite sides. There is no need in such a case for any סימן such as a לחי וקורה to permit τ "א טלטול ד"א.

maintains that שתי מחיצות דאורייתא even when a רה"ר passes through in between these two מחיצות. By placing a לחי או קורה מכאן ומכאן one may be מדרבנן מדרבנן, provided that the width between the two מדיצות does not exceed 13 1/3 אמות אמות 1/3 he may be מדאורייתא with between these two מחיצות.

Thinking it over

- 1. How can we be certain that ר"י maintains שתי מחיצות אחיצות, perhaps he holds that לחי וקורה משום לחיצה?
- 2. Does our ד' מחיצות וכו', require ג' מחיצות or ד' to create a רה"יר?
- 3. Why are the relative strengths of the two תירוצים on הוספות first קשיא

Appendix

תוספות first question was; why does the גמרא quote the יתר על כן σ ברייתא of יתר על כן מוספות אחייתא על מחיצות אחייתא, when the מערבין למבוי משנה quoted the מערבין למבוי המפולש and that would have proved the same thing.

תוספות gives two answers, that seemingly say in essence that from the משנה, I would not know that ר"י maintains שתי מחיצות דאורייתא, because: a) in the

משנה he erected a צורת אורת, so there are ג' מהיצות, or b) the מבוי המפולש of the מבוי המפולש is not really a רה"ר, and therefore it does not prove that ב' מחיצות even in a דאורייתא .

It seems that תוספות maintains that the גמרא is interested in proving that ר"י holds משנה is not sufficient.

However the plain reading of the גמרא indicates that we are interested, not so much in the view of "ח, but rather, what does our ברייתא wish to exclude by saying אמוה בה"ר גמורה. Therefore if the גמרא could have quoted the משנה, and said that היא רה"י גמורה in the משנה, of משנה משנה למבוי למבוי המפולש ברייתא disagrees with that דין, and our ברייתא maintains that שרבין למבוי המפולש the ברייתא will disagree with the idea that ברייתא α , for if מערב למבוי המפולש, then surely we can be מערב למבוי המפולש. The original question seems unanswered, why did not the גמרא quote the משנה שווח ברייתא משנה של משנה משנה של משנה

Pertaining to the first answer of תוספות, that the משנה may be discussing a צורת הפתח, so there are ג' מהיצות, we can perhaps understand that the גמרא cannot say that our משנה disagrees with the משנה, because most opinions are that ברייתא Therefore the ברייתא agree with the 13 .

Concerning the second answer of תוספות however, that the מבוי of the משנה is not a רה"ר, is not sufficient to explain why we cannot say that our ברייתא comes to exclude that such a מהיצות cannot be made into a יתר של כן with two מחיצות אור מחיצות המויב מחיצות המויב של מויב של מויב של מויב של מויב של מויב מחיצות המויב מחיצות המויב של מויב של מויב של מויב של מויב מחיצות המויב של מויב של מויב של מויב מחיצות של מויב מחיצות של מויב של מויב מחיצות מויב מחיצות של מויב מחיצות מויב מחיצות של מויב מחיצות מויב מויב מחיצות מויב מחיצות מויב מחיצות מויב מחיצות מויב מחיצות מויב מחיצו

One possible explanation has been offered in footnote # 7.14

Another approach may be that the גמרא is looking for a clear שיטה concerning a הה"י, which our ברייתא will exclude. Since the משנה is not that clear, as evidenced by the various אקימתות, therefore the גמרא chose the option of יתר על כן, where ב' מחיצות דאורייתא בו maintains clearly החיצות דאורייתא ב' מחיצות האורייתא החיצות דאורייתא שונה אורייתא החיצות דאורייתא שונה ב' מחיצות האורייתא ב' מחיצות דאורייתא החיצות ב' מחיצות דאורייתא שונה ב' מחיצות דאורייתא החיצות ב' מחיצות דאורייתא שונה ב' מחיצות דאורייתא שונה ב' מחיצות ב' מחיצות דאורייתא שונה ב' מחיצות ב' מחיצות ב' מחיצות דאורייתא ב' מחיצות ב' מחיצות

Another difficulty:

תוספות כoncludes that we know that the תנא of our ברייתא maintains that שתי שתי מחיצות ברייתא סf מעוט ברייתא מבואות המפולשין are a מהיצות לאו דאורייתא of מיעוט מדים. The מיעוט מדים מבואות האינו חשוב מחיצה is to tell us that לחי וקורה אינו חשוב מחיצה, because we may have thought that the reason of ר"י is because he maintains לחי וקורה משום. This seems to go against the entire thrust of תוספות, which he said in

 $^{^{13}}$ Even if it would disagree with ר"י, but it would still be a רה", they would argue perhaps if מערבין or not. The difficulty with this explanation is that the consensus (besides the רמב"ם) is that an מחיר is עירוב is מחיר מירוב מעורי מליצקי שליט"א.

 $^{^{15}}$ See however end of תוספות, that it may be מטעם לחי וקורה משום and not ב' מחיצות.

the introduction, that since י"ר says יתר על כן, it means to say conclusively that 16 שתי מחיצות דאורייתא.

Perhaps we can say as follows:

Our יתר על כן was certain that since ר"י says יתר על כן אורייתא הגמרא 'ם 'הור של 'הור אחיצות מחיצות אורייתא האורייתא, which our תנא דברייתא obviously excludes since he maintains that תנא דברייתא are a רה"ר. However the תנא דברייתא felt it important to state ', in case we would mistakenly think that לחי וקורה משום מחיצה, therefore he comes to exclude even that remote possibility.

This may also explain why the גמרא does not exclude the משנה, and consequently certainly also the דן of בתים וכו', as was asked above, because if we would say that זו היא רה"י comes to exclude the משנה, some may think that our תנא דברייתא may still agree with ר"י in the case of ב' בתים chose to they may both hold למרא. Therefore our גמרא the case of 17 בתים 17 .

_

¹⁶ A possible explanation may be; when תוספות says "דה"א סלאפוקי מדר" סלאפוקי מדר" ולוי וקורה משום מחיצה סלאפוקי מדר"י וסל מדר"י ועמא דר"י וכו' לחי וקורה משום מחיצה in) the case of תוספות חוספות שתי בתים וכו' but to (the תנא דברייתא in) the case of תוספות namely שתי בתים וכו' may be saying that if we would not have excluded this case specifically, we may have thought that the אדברייתא ודוחק הכי גדול .לחי וקורה משום מחיצה because הר"י.

¹⁷ The difficulty with this interpretation is more than obvious. In addition הוספות should have asked the second question first. [This in its own right may also be a valid question. Since the first question of חוספות is only as to why choose the משנה, while the second question demands why do we need the מיעום altogether, since we know it from the מיעום.]